

nævner Borgerstanden, fordi jeg antager, at den smelter sammen med Bøndestanden, og at Borgerclassens Bæe og Bel er afhængig af Mellemclassens Velstand i det Hele. Jeg kan paa ingen Maade see andet, end at, hvis den almindelige Velstand, der er fremkommet ved de Landbolove, som vi nu have havt staaende i omtrent 60 Aar, skulde ophøre, da vil det gjøre et Skaar i mangen en selvstændig Borgers Haandtering. Der er mange Lurusgjenstande, som formedelst Velstanden i Bøndestanden nu blive brugte, men som den vil komme til at undvære; der er mange Kunstfrembringelser, som af samme Stand blive brugte, men som ligeledes ville komme til at ophøre, naar der ikke er Capitaler, hvorfør de kunne skaffes. Der kan maaskee saa siges, at i hvert Fald vilde de større Landeendomsbesiddere faae saa Meget større Capitaler til Anvendelse i de nævnte Retninger, men jeg troer neppe, det vil være tilstrækkeligt. Maaskee vil der inden kort Tid findes Capitalister, der blive Giære af indtil 100 Bøndergaarde, men det er muligt, at disse ville reise til Udlandet med deres Capitaler, og jeg troer aldrig, at dette kan blive gavnligt for Staten i Fremtiden. Jeg troer paa den anden Side, at det er en Umulighed under nærværende Forhold at indføre et saadant Princip, og at det er vanskeligt at gjøre gjældende, og derfor skal jeg ikke undrage Loven min Bistand, men har her kun villet gjøre opmærksom paa, at det er min inderlige Dverbeviisning, at det er tvivlsomt, om Loven i sin nuværende Skikkelse vil bringe den Lykke for hele Befolkningen, som nu i Almindelighed antages. Jeg skal med største Glæde tage mig den Frihed at indbringe et Endringsforslag i den af mig antydede Retning. Der vil blive mig svaret, at jeg derved borttager Grundvolden, hvorpaa hele det nærværende Lovforslag hviler, og at saa kan Fæsteloven aldrig komme frem, bygget paa retfærdige Principer. Jeg troer imidlertid det Mødsatte. — Jeg troer, at naar Godseierne ikke skulle affortes uden hvad de bør affortes efter en billig Beregning for den Tyng, der hviler paa dem, ved at de ikke kunne bruge deres Eiendomme, som de lyst, saa bør Bønderne heller ikke nyde den ved Lo-

vens § 1 tilføjede Rettighed eller faae den, naar de ikke kjøbe den med Penge. Hvorfor skulde Bonden mere end dette har været Tilfældet med Godseierne sættes i Besiddelse af en Ret til at forpagte sin Gaard ud? Jeg seer ikke det Allermindste, der taler for, at en Bonde skal have Eftergivelse i den oprindelige Kjøbesum, naar han tilmed kommer i Besiddelse af hiin Ret. Jeg holder mig overbevist om, at min Eiendom vil, hvis Placaten af 7de Juni 1806 ophører, og jeg faaer Lov til at forpagte den bort, stige væbliffeligt 200 Rbd. pr. Td. Hartkorn, men jeg føler mig ikke glad derved, idet jeg tager overveieende Hensyn til det almene Vel og affeer fra min personlige Interesse. Jeg vil derfor bede Enhver i Thinget nøie at overveie, om ikke Lovforslaget i den af mig nævnte Henseende kunde ændres paa en moderat Maade.

Johansen: Jeg kan ikke samstemme med den ærede sidste Taler (Hør!) eller nære den Frygt, som han har, for, at en Allighed vil komme tilstede i Landet, naar Fæstevæsenet gaaer over til fri Eiendom. Det har altid været min Længsel — og jeg er vis paa, at de fleste Fæstere ere enige med mig deri — at denne Sag ret snart maatte blive bragt til ende, og det er derfor, at jeg har tilladt mig paa dette Trin af Sagen at begjære Ordet, for om muligt at bidrage til at udrydde den Tvivl, som synes at være tilstede, ikke alene hos Regjeringen, men ogsaa hos enkelte Medlemmer af Thinget — jeg siger: enkelte, fordi jeg vil haabe, at det ikke er ret mange af Thingets Medlemmer, som ikke ønske, at denne Sag ret snart kan faae en god og lykkelig Afgjørelse. — For at opnaae dette, skal jeg tillade mig at fremsætte nogle ophjvsende Facta, som jeg har paa rede Haand. I den Provinds, hvor jeg er kjendt, nemlig i Fyen og navnlig i Fyens nordlige Deel, forholder det sig ganske rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand for (om jeg husker ret) Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Casé) antydede, da Spørgsmaalet, om denne Sag skulde nyde Fremme, forelaae heri Salen, nemlig, at Godseierne i Fyen ikke fandtes meget villige til at besordre Selveiendom, og at Indførelsen var stegen